

یا الله، از تو انجام امور خیر و ترک منکرات و دوست داشتن بینوایان را می خواهم و اینکه مرا ببخشی و به من رحم کنی؛ و چون خواستی قومی را آزمایش کنی، مرا در حالی بمیرانی که دچار فتنه نشده ام؛ و از تو محبت تو و محبت و دوست داشتن کسانی که تو را دوست دارند و محبت عملی را می خواهم که مرا به محبت تو نزدیک گرداند.

از معاذ بن جبل رضی الله عنه روایت است که می گوید: صبح روزی چنان رسول الله صلی الله علیه وسلم دیر برای نماز صبح از خانه خارج شد که نزدیک بود طلوع خورشید را ببینیم. در این شرایط به سرعت از خانه خارج شد و برای نماز اقامه گفته شد و رسول الله صلی الله علیه وسلم نماز را کوتاه خواند؛ زمانی که سلام داد با صدای بلند به ما فرمود: «عَلَى مَصَافِكُمْ كَمَا أَنْتُمْ»؛ «چنانکه در صف ها هستید، پمانید». سپس به ما رو کرد و فرمود: «أَمَّا إِنِّي سَأَحَدْتُكُمْ مَا حَبَسَنِي عَنكُمُ الْعَدَاةَ: أَنِّي قُمْتُ مِنَ اللَّيْلِ فَتَوَضَّأْتُ فَصَلَّيْتُ مَا قُدِّرَ لِي فَتَعَسْتُ فِي صَلَاتِي فَأَسْتَقَلْتُ، فَإِذَا أَنَا بِرَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ قُلْتُ: لَبَّيْكَ رَبِّ، قَالَ: فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلَأُ الْأَعْلَى؟ قُلْتُ: لَا أَدْرِي رَبِّ، قَالَهَا ثَلَاثًا»؛ «علت تاخیرم در نماز صبح را به شما می گویم: دیشب بیدار شدم و وضو گرفتم و به مقداری که برایم مقدر بود نماز خواندم و در نماز دچار خواب آلودگی شده و سنگین شدم و خواب بر من غلبه کرد (و خوابیدم؛ در خواب) پروردگارم را در بهترین صورت دیدم که فرمود: ای محمد؛ گفتم: بله، پروردگارا، در خدمتم. ملائکه در ملا اعلی در چه موردی گفتگو می کنند؟ گفتم: پروردگارا، نمی دانم؛ و سه بار این گفتگو رد و بدل شد». رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «فَرَأَيْتَهُ وَضَعَ كَفَّهُ بَيْنَ كَتِفَيْ حَتَّى وَجَدَتْ بَرْدَ أَنَامِلِهِ بَيْنَ تَدْيِي، فَجَلَى لِي كُلُّ شَيْءٍ وَعَرَفْتُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، قُلْتُ: لَبَّيْكَ رَبِّ، قَالَ: فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلَأُ الْأَعْلَى؟ قُلْتُ: فِي الْكُفَّارَاتِ، قَالَ: مَا هُنَّ؟ قُلْتُ: مَسْئِي الْأَقْدَامِ إِلَى الْجَمَاعَاتِ، وَالْجُلُوسِ فِي الْمَسَاجِدِ بَعْدَ الصَّلَوَاتِ، وَإِسْبَاطِ الْوُضُوءِ فِي الْمَكْرُوهَاتِ، قَالَ: ثُمَّ فِيمَ؟ قُلْتُ: إِطْعَامِ الطَّعَامِ، وَلَيْسَ الْكَلَامِ، وَالصَّلَاةُ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ. قَالَ: سَلِّ. قُلْتُ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ، وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ، وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ، وَأَنْ تَعْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي، وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةً فِي قَوْمٍ فَتَوَفِّئِي غَيْرَ مَفْتُونٍ، وَأَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ، وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُ إِلَى حُبِّكَ»؛ «الله متعال را دیدم که دستش را در بین دو کنفم گذاشت، تا جایی که سردی انگشتانش را بین دو پستانم احساس کردم؛ و به این ترتیب همه چیز برایم متجلی شد و همه چیز را دانستم. الله فرمود: ای محمد؛ گفتم: پروردگارا، سراپا در خدمتم. ملائکه در ملا اعلی در چه موردی گفتگو می کنند؟ گفتم: در مورد کفارات؛ فرمود: کفارات چه مواردی هستند؟ گفتم: گام برداشتن برای شرکت در نمازهای جماعت، نشستن در مساجد بعد از نمازها، کامل وضو گرفتن در شرایط سخت و دشوار. فرمود: سپس در چه مورد گفتگو کردند؟ گفتم: در مورد غذا دادن به دیگران، به نرمی سخن گفتن و نماز خواندن شبانه به وقتی که مردم خوابیده اند. فرمود: بخواه؛ گفتم: یا الله، از تو انجام امور خیر و ترک منکرات و دوست داشتن بینوایان را می خواهم و اینکه مرا ببخشی و به من رحم کنی؛ و چون خواستی قومی را آزمایش کنی، مرا در حالی بمیرانی که دچار فتنه نشده ام؛ و از تو محبت تو و محبت و دوست داشتن کسانی که تو را دوست دارند و محبت عملی را می خواهم که مرا به محبت تو نزدیک گرداند». آنگاه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «إِنَّهَا حَقٌّ قَادِرُ سُوءَهَا ثُمَّ تَعَلَّمُوهَا»؛ «این رویا حق است، آن را در میان خود مذاکره نموده و فراگیرید».

معاذ بن جبل رضی الله عنه خبر می دهد که رسول الله صلی الله علیه وسلم در یکی از روزها چنان برای خواندن نماز صبح در میان آنها تاخیر می کند که نزدیک است خورشید طلوع کند؛ در نهایت به سرعت خارج می شود و به اقامه ی نماز امر می کند و به همراه صحابه نماز صبح را کوتاه می خواند. زمانی که نماز تمام می شود، به صحابه دستور می دهد هر یک در جای خود در صفوف بماند؛ سپس آنان را در جریان علت تاخیرش قرار می دهد؛ اینکه شب گذشته برای نماز شب برخاسته و وضو گرفته و به مقداری که الله متعال خواسته، نماز خوانده است تا جایی که در نماز خوابش گرفته و در خواب پروردگارش را در بهترین صورت دیده است که از ایشان سوال می کند: ملائکه ی مقرب در چه مورد با هم گفتگو می کنند؟ و رسول الله صلی الله علیه وسلم پاسخ می دهد: نمی دانم؛ و این سوال و جواب سه بار تکرار می شود. آنگاه الله متعال دست مبارکش را در بین دو کتف رسول الله صلی الله علیه وسلم می گذارد، چنانکه رسول الله صلی الله علیه وسلم سردی انگشتان مبارک الله متعال را در سینه اش احساس می کند. و توصیف رسول الله صلی الله علیه وسلم در مورد پروردگارش، حق و درست می باشد که ایمان به آن و تصدیق آن چنانکه الله عزوجل خود را توصیف نموده، به همراه نفی تمثیل واجب است؛ و هرکس فهم این موارد برای وی مشکل و متشابه می باشد، باید همان سخنی را بگوید که الله متعال به سبب آن راسخان در علم را ستایش می کند و خبر می دهد که ایشان در مورد نصوص متشابه می گویند: «آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا» [آل عمران: 7] «ما به همه ی آن [آیات، چه محکم و چه متشابه -] ایمان آوردیم؛ همه از طرف پروردگار ماست». و در مواردی که علمی ندارد، کندوکاو نکند و خود را به زحمت نیندازد که ترس هلاکت و نابودی وی وجود خواهد داشت. بنابراین هرگاه مومنان سخنی در این موارد می شنوند، باید بگویند: این چیزی است که الله و رسولش به ما خبر داده اند و الله و رسولش راست گفته اند و جز بر ایمان و تسلیم آنها افزوده نشود. و زمانی که الله متعال دست مبارکش را در بین دو کتف رسول الله صلی الله علیه وسلم قرار می دهد، همه چیز برای او متجلی گشته و پاسخ را می داند و می گوید: ملائکه در مورد اعمالی سخن می گویند و مناقشه و مخاصمه می کنند که سبب کفاره ی گناهان می شوند. و مخاصمه ی آنها عبارت است از سخن گفتن شان در مورد اثبات آن اعمال و صعود آنها به آسمان؛ یا گفتگوی آنها در مورد فضل و شرف این اعمال می باشد؛ گام برداشتن برای شرکت در نماز جماعت، نشستن در مساجد بعد از تمام شدن نمازها جهت ذکر و قرائت و فراگرفتن علم، وضو گرفتن کامل در شرایط سخت مانند زمانی که هوا سرد است و کامل وضو گرفتن در این شرایط برای نفس سخت و دشوار بوده و گران تمام می شود. سپس الله متعال به ایشان می فرماید: پس از آن، مخاصمه ی ملائکه ی مقرب در چه مورد است؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: غذا دادن به مردم، نیک سخن گفتن با مردم و نماز خواندن در شب، هنگامی که مردم خوابیده اند. آنگاه الله متعال به ایشان می فرماید: آنچه می خواهی از من بخواه. و رسول الله صلی الله علیه وسلم از الله متعال می خواهد که او را در انجام هر عمل خیر و ترک هر عمل شری توفیق دهد و فقرا و مساکین را محبوب او گرداند و او را ببخشد و مورد رحمت خود قرار دهد؛ و چون اراده نمود قومی را بیازماید و آنها را از حق گمراه کند، جان ایشان را درحالی بستاند که مبتلا به فتنه و گمراهی نشده باشد؛ و محبت خود و محبت کسانی که الله را دوست دارند و محبت هر عملی که او را به الله نزدیک گرداند، روزی اش نماید؛ سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم به اصحابش خبر می دهد که این خواب و رویا حق است و ایشان را دستور می دهد که آن را در بین خود مذاکره نموده و معانی و احکام آن را فرا گیرند.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/6332>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

